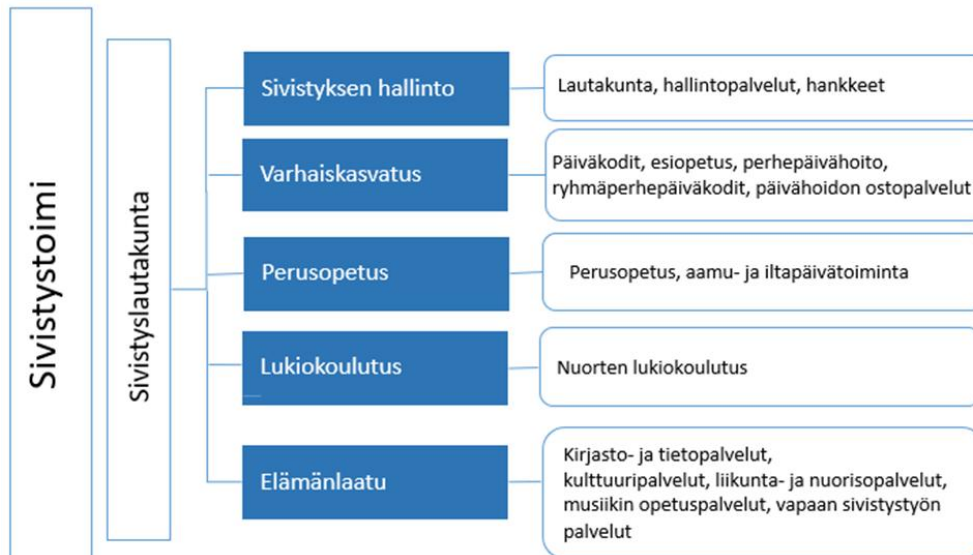

Sivistystoimi

Toimialan vastuhenkilö: Kasvatusjohtaja Pekka Kares

Toimialan tehtäväkaavio

Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, elämänlaadun vastuualueet ja hallinnon vastuualueet. Toimialan tehtävänä on tuottaa kasvatus-, opetus- ja koulutus- ja vapaa-ajan palveluita elinikäisen oppimisen ja kehittymisen tukemiseksi. Päättävöitteena on toimivan ja taloudellisen peruspalveluverkoston avulla edistää ja vahvistaa kuntalaisten elämänhallintaa. Tavoitteen toteuttamisessa huomioidaan uudet tuottavuutta parantavat innovaatiot ja hyödynnetään laajan kolmannen sektorin mahdollisuudet. Keskeisintä on kuntalaisten omaehtoisen toiminnan aktivointi osallisuutta ja yhteisöllisyyttä hyödyntäen.

Toimialan katsaus vuoteen 2025

Sivistystoimialan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin vuonna 2025. Palveluverkkoselvityksen laatiminen siirrettiin vuodelle 2026. Taloudelliset tavoitteet toteutuivat ennakoitua paremmin, sillä talousarvio alittui 1,2 milj. euroa (netto). Toiminnallisesti keskeisin uudistus toimialalla oli valtakunnallisen oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Nuorten työpaja Rotvallin toiminta vakinaistettiin 1.8.2025 alkaen. Myös Sastamalan Taidekoulu aloitti toimintansa 1.8.2025. Kulttuuripalveluiden osalta perussopimus yhteistyöstä Kirjamuseon säätiön kanssa uudistettiin. Sopimus astuu voimaan 1.1.2026.

Sivistyksen Palveluverkkoselvitys 2035 -työ aloitettiin kevätkaudella 2025. Valmistelutyön pohjaksi valmistui Aluekehitystoimisto MDI oy:n selvitys väestökehityksestä ja palveluverkon kehittämism vaihtoehdoista.

Sivistyspalveluiden mittavan investointiohjelman osata Taitotalo ja Keikyän päiväkotikoulu Helmi otettiin käyttöön vuonna 2025. Samoin Sylvään koulun liikuntahallin ja uimahallin rakennustyöt aloitettiin syksyllä 2025.

Selvitys suunnitelmakauden säästötoimenpiteiden toteutumisesta vuonna 2025 toimialalla

Toimialan säästötoimenpiteinä oli: Varhaiskasvatuspaikkojen vähentäminen tarvetta vastaavaksi, perusopetuksen tuntijakomuutos sekä tuntikeyksen leikkaaminen, Sastamalan Opiston opetustuntimäärän vähentäminen ja kirjaston henkilöstöresurssin vähentäminen

Sopeutustoimet toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

Arvio tulevasta kehityksestä

Palveluverkkoselvitystyön pohjaksi MDI Oy laati toteutuneeseen väestökehitykseen perustuvan skenaarion kaupungin tulevasta väestökehityksestä. Kuolleisuuden enemmyydestä syntyvyyteen nähden kaupungin väkiluku vähenee positiivisesta muuttoliikkeestä huolimatta. Huomionarvoista on, että perusopetuksen oppilasmäärä romahtaa lähivuosina ja yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa merkittävästi.

Palveluverkkoselvitystyö määrittää keskeiset periaatteet ja aikataulun sivistyspalveluiden toteutukselle tulevina vuosina. Keskeistä on sovittaa yhteen vähenevä taloudellinen resurssi niin, että palveluiden laatu säilyy korkealla tasolla saavutettavuus huomioiden.

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toimialan toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan edistäminen	Sastamalan liikkumissuunnitelman laatiminen	Liikkumissuunnitelma on laadittu. Toteutunut / ei toteutunut	Ei toteutunut. Liikkumissuunnitelman valmistelu aloitettiin. Valmistelua jatketaan vuonna 2026. Suunnitelma kytketään osaksi kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa.	Ei toteudu
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Talouden sopeuttaminen muuttuneeseen toimintaympäristöön sopivaksi.	Sivistystoimen palveluverkon päivittäminen	Sivistystoimen palveluverkkoselvitys on laadittu. Toteutunut / ei toteutunut	Ei toteutunut. Valmistelu ja päätöksenteko siirtyivät keväälle 2026.	Ei toteudu
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Digitaalisen osaamisen ja digitaitojen edistäminen kuntalaisille ja henkilöstölle	Tarpeen kartoittaminen ja tarpeen mukaisen koulutuksen järjestäminen.	Järjestettyjen koulutusten ja osallistujien määrä	Lasten ja oppilaiden digitaalisia taitoja edistetään varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa osana opetussuunnitelman toteutusta. Sastamalan Opiston on järjestänyt kuntalaisille 14 digikoulutusta, joista te-palvelujen kanssa yhteistyössä 6. Osallistujia on ollut yhteensä 101 henkilöä. Henkilöstö on osallistunut seuraaviin digikoulutuksiin: Tekoälyn käyttö, sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto ja Dynasty asianhallintajärjestelmän sähköisen	Toteutunut

				arkistoinnin käyttö. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä (n.180 hlö) koulutettu eVaka Sastamala järjestelmän käyttöön. Henkilöstön digitaalisten taitojen kouluttaminen jatkuu v.2026	
--	--	--	--	--	--

Tuloarviot ja määrärahat

Sivistystoimi							
Nettositova (1000 €)	TP2024	TA2025	TA2025	Muutettu	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Sitovuustaso: toimintakate, netto*			muutokset	TA2025	2025	lopulliseen	2025
Toimintatuotot (+)	4 270	3 446	60	3 506	4 036	531	115,1 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	-0	-0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-54 652	-55 298	- 918	-56 216	-55 572	644	98,9 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-50 382	-51 852	- 858	-52 710	-51 536	1 175	97,8 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 330	- 520		- 520	- 431	90	82,8 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-50 712	-52 372	- 858	-53 230	-51 966	1 264	97,6 %

Lisätiedot

Sivistystoimen hallinto

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Talous- ja hallintopäällikkö

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimen hallintopalvelut toimii vastuualueiden johdon kumppanina vastaten toimialan toiminnan ja talouden seurannasta ja raportoinnista, sisäisestä laskennasta, talousarvion ja taloussuunnitelmien laadinnasta, hankinnoista, lautakunnan kokousten valmistelu- ja sihteeritehtävistä ja päätösten täytäntöönpanosta sekä sille osoitetuista muista yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Sivistystoimen organisaatorakenne uudistettiin ja hallinnon vastuualue aloitti 1.1.2025.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Perehtymissuunnitelman laatiminen sivistystoimen henkilöstölle	Yhteisten toimintamallien edistäminen sivistystoimessa.	Tarvittavat toimintamallit laadittu	Yhteisiä toimintamalleja on laadittu ja prosesseja kuvattu. Työ jatkuu vuonna 2026. Sähköisen perehdytysalustan käyttöönottoa on selvitetty.	Toteutuu osittain

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025

Tuloarviot ja määrärahat

<i>Sivistystoimen hallinto</i> Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Toimintatuotot (+)	0	600	- 451	149	5	- 145	3,2 %
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	0	-1 198	495	- 703	- 505	199	71,7 %
Toimintakate, netto* (+/-)	0	- 598	44	- 554	- 500	54	90,2 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	0	- 598	44	- 554	- 500	54	90,2 %

Lisätiedot

Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaan

Ei muutosta.

Varhaiskasvatus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota laadukasta opetusta, hoitoa ja kasvatusta varhaiskasvatuskäisille lapsille. Varhaiskasvatus tarjoaa myös perusopetuslain mukaista esiopetusta esiopetuskäisille lapsille. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikka järjestetään kaikille halukkaille varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaan. Varhaiskasvatus ja esiopetus perustuvat yhteistoimintaan lasten huoltajien kanssa ja osallisuutta vahvistetaan varhaiskasvatuslain ja esiopetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus vastaa lasten kotihoidon- ja yksityishoidon tuesta, yksityisen palvelutuotannon palvelusetelipäätöksistä sekä toiminnan valvonnasta sääntökirjan mukaan sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista.

Sastamalan varhaiskasvatussuunnitelma on johdettu valtakunnallisista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Se toimii henkilöstön yhteisenä työvälineenä ja linjaa varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan. Asiakirja varmistaa toiminnan yhtenäisyyden ja lasten ja heidän perheidensä yhdenvertaisuuden.

Vuoden 2025 alkaessa varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kuuluu 14 kunnallista päiväkotia, 10 koulujen yhteydessä toimivaa esiopetusyksikköä, ryhmäperhepäiväkotia ja 20 perhepäivähoitajaa. Lisäksi Sastamalassa on kaksi yksityistä päiväkotia. Yksityinen palvelu on kunnallista palvelua täydentävää palvelua ja se lisää asiakkaille valinnan vaihtoehtoja. Yksityisten päiväkotien palveluissa käytetään palveluseteliä.

Varhaiskasvatuksen palveluiden ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan laatu varmistetaan panostamalla henkilöstön koulutautumiseen, osallistumalla valtakunnalliseen kehittämistyöhön sekä työtä tukeviin verkostoihin. Tukea tarvitsevien lasten mahdollisuutta osallistua ja oppia toisten kanssa tuetaan yksiköissä kuuden varhaiskasvatuksen erityisopettajan avulla. Lisäksi varhaiskasvatus- ja esiopetuskäisten tuen tarpeeseen vastataan yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Henkilöstön työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitämiseen kiinnitetään huomiota.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Varhaiskasvatuksen palveluverkossa tapahtuneet muutokset: Harjukadun ryhmäperhepäiväkodin päättyminen 31.7.2025 sekä Keikyän päiväkotikoulun yksikön valmistuminen loppuvuonna 2025. Käyttöönoton aikaan pienet päiväkodit (Tipulan pk ja Ulpun pk) toiminta päättyi. Lisäksi perhepäivähoidon määrä väheni kolmella 17 perhepäivähoitajaan vuoden aikana.

Tuen uudistus astui voimaan esiopetuksessa 1.8.2026 alkaen ja sen muuttuminen erilliseksi prosessiksi varhaiskasvatukseen verrattuna toi toimintaan paljon uutta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen rajapinnassa.

Talousarvio alitettiin useiden syiden vuoksi. Syksyllä 2026 kunnan omat yksiköt täyttyivät nopeammin kuin palveluseteliyksiköt, joka toi säästöjä palvelusetelipuolelle. Kaikki yksiköt täyttyivät jälleen kevään 2026 aikana. Sijaisten käyttämisen kriittinen tarkastelu koko vuoden ajan, yö- ja viikonloppuhoidon keskittäminen yhteen yksikköön ja toiminnan keskittäminen loma-aikoina toivat henkilöstösäästöjä talousarvioon verrattuna. Myös muilta kunnilta saatujen tuottojen määrä ylitti selvästi arvioidun.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointi asumiseen ja elämiseen	Sähköisen asiainn edistäminen asiakasperheiden arjen sujuvoittamiseksi	Toiminnanohjausjärjestelmä eVaka otetaan käyttöön edistämään varhaiskasvatuksen/esiopetuksen ja huoltajien välistä yhteistyötä	eVaka on otettu käyttöön. Toteutunut/ei toteutunut Henkilöstöä perehdytetty	eVaka Sastamala -järjestelmä otettiin käyttöön 1.12. ja korvasi aiemmin käytössä olleen järjestelmän. Henkilöstön	Toteutunut ✓

			järjestelmän käyttöön. Toteutunut/ei toteutunut	ensikoulutusta tehty loppuvuoden aikana ja ohjelmaan syventyminen jatkuu v. 2026	
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Kestävän kehityksen edistäminen	Edellisenä vuonna päivitetyn Sastamalan varhaiskasvatuksen kestävän kehityksen suunnitelman jalkauttaminen	Sastamalan varhaiskasvatuksen kestävän kehityksen suunnitelma on jalkautettu henkilöstölle. Toteutunut/ei toteutunut	Suunnitelman jalkautus on käynnistynyt vuoden aikana	Toteutunut
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen	Esiopetussuunnitelman päivittäminen ja henkilöstön kouluttaminen	Esiopetussuunnitelma on päivitetty. Toteutunut/ei toteutunut Henkilöstöä on koulutettu ja perehdytetty. Toteutunut/ei toteutunut	Esiopetussuunnitelma on päivitetty Henkilöstölle on järjestetty useita koulutustunteja teemaan liittyen jatkuen myös v.2026	Toteutunut

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
0-7v ikäluokka 31.12.	1 152	1130	1 105	1105
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, ostopalveluiden piirissä, palvelusetelillä ja esiopetuksessa.	853	802	780	773
Esiopetusikäisten ikäluokka (+ 2-vuotinen esiopetus)	202	190	163	166
Lasten kotihoidontuen piirissä + osittainen hoitoraha	116 + 67	105 + 73	105+45	104 + 86
Yksityisen hoidon tuen piirissä + palvelusetelien määrä	128	124	113	114

Tuloarviot ja määrärahat

Varhaiskasvatus Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Toimintatuotot (+)	906	538	112	650	838	188	128,9 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-15 480	-15 890	- 251	-16 141	-15 433	707	95,6 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-14 574	-15 352	- 139	-15 491	-14 595	895	94,2 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-17	-32	0	-32	-23	9	72,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-14 591	-15 383	- 139	-15 523	-14 618	904	94,2 %

Lisätiedot

Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaan

Tuen resurssoinnin tasoa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tulee erityisesti seurata toiminnan ja talouden näkökulmasta suunnitelmakaudella. Samoin varhaiskasvatuksessa osittain olevien (osittaisen hoitorahankäyttäjien) määrän kehitystä seurataan taloussuunnitelmakaudella.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kasvua/tasoa tulee edelleen seurata tarkoin.

Perusopetus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Kati Heikkilä

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetuksen vastuualueen tehtävä on perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestäminen oppivelvollisuusikäisille Sastamalassa asuville lapsille ja nuorille. Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa oppilaille jatko-opintokelpoisuuden. Opetus järjestetään valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden sekä paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Opiskeluhuollon palveluista koulukuraattoripalvelut, koulupsykologipalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut tuottaa Pirkanmaan hyvinvointialue. Monialainen yhteistyö toteutuu osana perhepalveluverkoston toimintaa. Perusopetus tuottaa hyvinvointialueelle kehitysvammaisten lasten erityishuoltona toteutuvan loma-ajanhoidon ja aamu- ja iltapäivähoidon.

Perusopetusta annetaan Sastamalassa vuoden 2025 alkaessa 14 koulussa, joista 11 on alakouluja, kaksi yläkouluja ja yksi yhtenäiskoulu (vl 1–9). Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 10 koululla. Varhaiskasvatus vastaa esiopetuksesta. Esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän päivähoiton järjestämisessä sekä esi- ja alkuopetuksen niveltäytymässä tehdään tiivistä yhteistyötä. Erityisopetusta järjestetään osa-aikaisena erityisopetuksena ja pienryhmäopetuksena. Sastamalan perusopetuksessa järjestetään joustavaa perusopetusta (JOPO) 7.–9. luokan oppilaille, joiden oppivelvollisuuden suorittaminen on vaarassa esimerkiksi heikon opiskelumotivaation tai runsaiden poissaolojen vuoksi. Vaativan erityisen tuen tukiluokat (alakoulun ja yläkoulun luokat) vastaavat tuen tarpeeseen niiden oppilaiden kohdalla, jotka eivät edes vahvoin tukitoimenpitein muuten selviydy koulussa ja jotka tarvitsevat monipuolista tukea. Mikäli nuorten työpaja Rotvalli ei saa haettua rahoitusta, tarkastellaan kaupungin mahdollisuutta jatkaa toimintaa omalla rahoituksella.

Laadukkaat ja ajantasaiset perusopetuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, olemalla mukana valtakunnallisessa kehittämistyössä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt. Tuen järjestämisellä ja oppilashuollolla vahvistetaan kaikkien oppilaiden mahdollisuutta oppia.

Vuoden 2025 opetuksen kehittämisen painopisteitä ovat mm. kestävä kehityksen edistäminen, yhteisöön kuulumisen vahvistaminen, ehkäisevä päihdetyö sekä oppilaiden terveellisten elämäntapojen edistäminen ja fyysisen toimintakyvyn kehittäminen. Monipuolisella kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden harrastusmahdollisuuksia.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Perusopetuslain uudistus tuli voimaan 1.8.2025 koskien tuen järjestämistä tuoden mukanaan mm. sitovia mitoituksia, jotka vaikuttivat opetusresursseihin ja opetusjärjestelyihin. Uudistusta ei huomioitu vuoden 2025 talousarviota laadittaessa. Tuen uudistuksen vaatimat lisäresurssoinnit tehtiin, opetussuunnitelman uusittiin, henkilöstöä koulutettiin ja lain vaatimat toimintamallit otettiin käyttöön kaikissa kouluissa. Tuen uudistuksen mukainen toimintakulttuurin muutos etenee siirtymävaiheen aikana (lv. 2025-26). Talousarvion laatimisen jälkeen muutoksina tuli Karkun, Toukolan ja Tyrväänkylän yhdysluokkien jakaminen oppilasmäärästä johtuen 1.8.2025 alkaen. Talousarviovalmistelussa päätetty tuntijaon ja siitä seurannut tuntikehyksen leikkaus laitettiin toimeen elokuussa lukuvuodelle 2025-26. Sivistyslautakunta linjasi talousarvioesityksestä poiketen kesätoiminnan toteutuksen kesäkuulle 2025. Nämä muutokset aiheuttivat perusopetuksen talousarvion ylityspaineen ja lisämäärärahan tarpeen. Loppuvuoden laskutukset hyvinvointialueelta ja muilta kunnilta toivat ennakoitua enemmän tuloja. Myös jonkin verran säästy hankinnoista ja palvelujen ostoista. Tästä syystä perusopetus lopulta alitti lisämäärärahan jälkeen budjetin. Oppimisen tuen vaikutuksia resurssointiin seurataan ja arvioidaan vuoden 2026 aikana.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
---------------------	--	--------------------	---------	----------------	------

Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Kestävän kehityksen edistäminen	Kestävän kehityksen teemoja huomioidaan opetuksessa ja opetuksen järjestämisessä. Kestävä kehitys näkyy koulujen arjessa pedagogiikassa, valinnoissa, oppilaiden osallisuudessa ja esim. erilaisissa teemapäivissä.	Kestävän kehityksen teemat on nostettu lukuvuosisuunnitteluun lv. 2025-26 suunnitelmiin. Toteutunut/ei toteutunut Opettajille ja johtajille on järjestetty teemasta koulutusta ja ohjausta. Toteutunut/ei toteutunut Oppilaita on osallistettu kestävän kehityksen teemojen käsittelyyn (osallisuuden toimintamallien mukaisesti) Toteutunut/ ei toteutunut.	Kestävän kehityksen teemat on nostettu koulujen lukuvuosisuunnitelmiin ja lukuvuoden yhteisiin tavoitteisiin. Erillistä koulutusta teemasta ei ole pystytty järjestämään (koulutus suunnattu tuen uudistukseen). Oppilaita on osallistettu kouluilla kestävän kehityksen teemojen käsittelyyn.	Toteutuu osittain
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Koulupoissaolojen vähentäminen ja koululäsnäolon tukeminen	Koulupoissaolot ovat vähentyneet vuoteen 2024 verrattuna	Koulupoissolotilasto, poissaolojen vähentyminen vuoteen 2024 verrattuna	Koulupoissaolot ovat vähentyneet vuoteen 2024 verrattuna. Lv. 2023-24 yht. 8,44% Lv. 2024-25 yht. 8,77% (nousua yläkoululaisten osalta, laskua alakoululaisten osalta) Syyslukukausi 2025 yht. 7,42% (laskua sekä ala- että yläkoululaisten osalta)	Toteutunut
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen	Opetussuunnitelma on päivitetty ja toiminta jalkautettu kouluihin. Perusopetuslain mukaiset toimintamallit tuen järjestämisen osalta ovat käytössä kaikissa kouluissa 8/2025 alkaen. Peruskoulun ja toisen asteen	Opetussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Uuden perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaiset paikalliset käytännöt on laadittu ja jalkautettu kouluihin. Henkilöstö on perehdytetty uudistukseen. Nivelvaiheessa koulun	Opetussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Uuden perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaiset paikalliset käytännöt on laadittu ja jalkautettu kouluihin. Henkilöstö on perehdytetty uudistukseen. Nivelvaiheen toimintamalleja on	Toteutunut

		nivelvaiheen tuen parantaminen.	keskeyttäneiden määrä ja näiden oppilaiden koulupolun jatkumisen onnistuminen.	kehitetty (mm. Rotvalli-työpajan kanssa tehtävä yhteistyö).	
--	--	------------------------------------	--	--	--

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Sastamalan oppilaskohtaiset kustannukset (ilman sairaalaopetusta ja vammaisopetusta)	10 968	11 193	11 000	12 500
Oppilasmäärä vl 1-6 (20.9.)	1 448	1414	1 318	1 339
Oppilasmäärä vl 7-9 (20.9.) (ei sisällä valmistavaa opetusta)	792	809	784	776
Oppilasmäärä perusopetus yht.	2 240	2223	2 102	2 115
Opetusryhmien keskikoko vl 1-6	14	14,4	15	15,9 (laskentaa muutettu, laskettu yleisopetuksen ryhmistä)
Opetusryhmien keskikoko vl 7-9	15	16,1	16	16,1 (laskentaa muutettu, laskettu yleisopetuksen ryhmistä)

Tuloarviot ja määrärahat

Perusopetus Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Toimintatuotot (+)	1 824	1 611	211	1 822	1 913	91	105,0 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-27 650	-27 735	- 831	-28 566	-28 666	- 100	100,4 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-25 826	-26 123	- 620	-26 744	-26 753	-9	100,0 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-55	- 280	0	- 280	- 190	90	68,0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-25 881	-26 403	- 620	-27 024	-26 943	81	99,7 %

Lisätiedot
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaan

Oppimisen tuen vaikutuksia resurssointiin seurataan vuoden 2026 aikana. Sylvään ja Äetsän yhdistymisen vaikutusta tuntikehykseen jatkossa tarkastellaan lv. 2026-27 aikana. Toimintaa sopeutetaan laskevan oppilasmäärän myötä.

Lukiokoulutus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: vt. Rehtori Kristiina Vuorinen

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Lukiokoulutus jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen ja riittävien valmiuksien antaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Sastamalan lukiokoulutus tarjoaa monimuotoisia lukio-opintoja nuorille. Lisäksi Vammalan lukio tarjoaa lukio-opintoja ammatillisessa koulutuksessa oleville kahden tai kolmen tutkinnon suorittajille. Myös Vammalan lukion perusvaltionosuudella rahoitettavat lentopallon ja shakin valmennuslinjat ovat osa opiskelumahdollisuuksien laaja-alaisuutta. Lukiokoulutuksessa edistetään kaikkien urheilijoiden tavoitteellisen urheilu-uran ja lukio-opintojen yhdistämistä erityisellä opintosuunnitelmalla.

Vammalan lukio on laadukas yleislukio, jonka tavoitteena on taata opiskelijoilleen hyvät lähtökohdat jatko-opintoihin ja työelämään. Laadukkaan opetuksen lisäksi toiminnaan kiinnitetään huomiota tulevaisuuden työelämässä vaadittuihin itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taitoihin. Kansainvälinen toiminta on suunnitelmallista, aktiivista ja jatkuvaa. Lukiokoulutuksessa tehdään aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.

Vammalan lukio tarjoaa niin laajat opiskelumahdollisuudet, ettei opiskelijan tarvitse hakeutua suurempien kaupunkien lukioihin. Kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät lukiokurssit tai valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot tarjotaan lähiopetuksena opiskelijoille vuosittain tai ainakin kerran lukio-opintojen aikana. Vammalan lukion toiminnassa korostuu kansainvälisyys.

Laadukkaat ja ajantasaiset lukiokoulutuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, seuraamalla valtakunnallista kehittämistyötä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt sekä riittävän laaja opetustarjonta.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Toiminta ja talous on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Ohjauksen käsikirjan laatiminen	Ohjauksen toimintamallit hyvinvoinnin vahvistamisen ja oppimisen tuen järjestämisen näkökulmasta on kehitetty. Hyvinvointia ja sosiaalisten taitojen kehittymistä tukevat toimintamallit on koottu ohjauksen käsikirjaan.	Ohjauksen käsikirja on valmis ja otettu käyttöön. Toteutunut / ei toteutunut Henkilöstö on perehdytetty Toteutunut / ei toteutunut	Ohjauksen käsikirja on toteutuksessa ja valmis otettavaksi käyttöön vuoden 2026 aikana. Henkilöstö perehdytetään vuoden 2026 aikana.	Ei toteudu ☐
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Oppimisen tuen toimintamallien jalkauttaminen	Lukiolain mukaiset toimintamallit oppimisen tuen järjestämiseen on kuvattu ohjauksen käsikirjassa.	Oppimisen tuen järjestämisen toimintamallit on kuvattu ohjauksen käsikirjassa.	Ohjauksen käsikirja on toteutuksessa ja valmis otettavaksi käyttöön vuoden 2026 aikana. Henkilöstö perehdytetään vuoden 2026 aikana.	Ei toteudu ☐

		Opetussuunnitelma on päivitetty.	Toteutunut / ei toteutunut Henkilöstö ja opiskelijat on perehdytetty. Toteutunut / ei toteutunut		
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Sähköisen asiainnin laajentaminen	Laajennetaan opiskelijoiden ja huoltajien mahdollisuuksia hoitaa lukiokoulutukseen liittyviä asioita sähköisesti. Kehitetään Wilmassa käytettäviä sähköisiä lomakkeita.	Wilman sähköisillä lomakkeilla voi hoitaa keskeiset lukiokoulutuksen hakemukset. Toteutuu / ei toteudu	Wilman sähköisillä lomakkeilla voi hoitaa vain osan lukiokoulutuksen hakemuksista. Kehitystyö jatkuu vuonna 2026.	Toteutuu osittain

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Opiskelijat, nuorten lukiokoulutus	267	277	285	290
Opiskelijat, ammatillukio	7	8	10	10
Opetusryhmien keskipito	-	22,8	26	22,9
Kevään ylioppilastutkinnon yleisarvosana	-	4,40	4,35	4,37
Kustannukset e / opiskelija (ilman ammatillukiolaisia)	9 440	9280	8817	9530

Tuloarviot ja määrärahat

Lukiokoulutus	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Nettositova (1000 €)							
Sitovuustaso: toimintakate, netto*							
Toimintatuotot (+)	402	17	100	117	252	135	216,0 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-3 065	-2 530	- 228	-2 758	-2 764	-6	100,2 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-2 663	-2 513	- 128	-2 641	-2 512	129	95,1 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-24	-16	0	-16	-13	2	84,4 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-2 687	-2 529	- 128	-2 657	-2 525	132	95,0 %

Lisätiedot

Toteutumatiotojen vaikutus vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaan

Talous on toteutunut suunnitellusti, ei vaikutusta suunnitelmavuosille.

Elämänlaatu

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Kasvatusjohtaja Pekka Kares

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Elämänlaadun vastuualueen tehtävänä on järjestää ja mahdollistaa kuntalaisille vapaa-aikapalveluita, jotka luovat pohjaa henkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä tukevat kasvua, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Toiminta ulottuu kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin. Lasten ja nuorten palveluiden osalta vastuualueen toiminta on keskeinen osa perhepalveluverkostoa.

Sastamalan musiikkiopisto tuottaa laadukkaita musiikinopetuspalveluja fokuksen ollessa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisessa opetuksessa. Sastamalan Opisto tuottaa laadukkaita vapaan sivistystyön palveluita tarjoten kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia vapaa-ajanviettoon ja elinikäiseen oppimiseen. Osa opetustunneista kohdennetaan työllisyyttä ja elämäntaitoja tukeviin koulutuksiin. Sastamalan Opisto järjestää kotoutumiskoulutusta maahanmuuttajille, joiden kotoutumisohjelmaan kotoutumiskoulutus on kirjattu.

Kirjasto- ja tietopalveluja tarjotaan kirjastolain (1492/2016) 6 §:n mukaan: tarjotaan pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisäilytöihin, ylläpidetään monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistetään lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, tarjotaan tietopalvelua ja ohjausta tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon sekä tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Liikunta- ja nuorisopalvelut yhdistyivät yhdeksi toimintayksiköksi 1.1.2021. Liikuntapalveluiden tehtävät määritellään liikuntalaissa (390/2015) ja nuorisopalveluiden tehtävät nuorisolaissa (1285/2016). Liikunta- ja nuorisopalvelut järjestävät monipuolisesti maksuttomia ja/tai edullisia hyvinvointia edistäviä palveluita kaiken ikäisille kuntalaisille. Yksikön tehtäväkenttään sisältyy mm. liikuntapaikkojen hoito- ja kunnossapito tehtävät sekä varaukset, uimaopetus ja vesiliikunta sekä muu ohjattu liikuntatoiminta, kerho- ja leiritoiminta, yksilö- ja pienryhmätyö, nuorisotilatyö, liikuntaneuvonta- ja terveysliikunnan järjestäminen sekä erityisryhmien liikunnanohjaus. Toiminnassa painottuu järjestöjen ja seurakuntien kanssa tehtävä tiivis yhteistyö sekä kuntalaisten osallisuuden tukeminen (mm. seuraparlamentin järjestäminen ja nuorisovaltuuston ohjaaminen).

Kulttuuripalveluiden tehtävät määritellään kuntien kulttuuritoimintalaissa (166/2019). Kunnan tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luoda edellytyksiä taiteelliselle työlle ja toiminnalle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa, edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Vastuualueen toiminnan ja talouden olennaiset muutokset vuonna 2025

Liikunta- ja nuorisopalveluiden toiminta on toteutunut suunnitellusti. Nuorten työpaja Rotvalli toiminta vakiintui ja työntekijät vakinaistettiin 1.8.2025 alkaen. Nuorisotila Holvin toiminta päättyi, ja toiminta siirtyi MYK:n tiloihin. Koulunuorisotyön hanke Äetsän- ja Sylvään koulujen yhdistymiseen liittyen aloitettiin. Liikkumissuunnitelma on valmistelussa. Talviliikuntapaikkojen osalta kausi jäi lyhyeksi vähälumisen ja lyhyen talven takia.

Taidekoulu aloitti toimintansa 1.8.2025. Taiteen perusopetus keskitettiin Taidekouluun. Kulttuuripalveluiden toiminta on toteutunut pääasiassa suunnitellusti. Sastamala on mukana Operaatio Pirkanmaa – kuntien kulttuuriverkostossa. Sen kautta saatiin toteutettua kulttuuritempauksia, mitkä lisäsivät kuntalaisten kulttuurin saavutettavuutta.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet vastuualueelle

Strateginen valinta	Vastuualueen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
---------------------	--	--------------------	---------	----------------	------

Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Kuntalaisten osallisuuden lisääminen ja vahvistaminen.	Kehitetään järjestöyhteistyön käytäntöjä toimialojen yhteistyönä. Palveluista tiedottaminen selkokielellä ja muilla kohderyhmien ymmärtämillä kielillä. Viedään elämänlaatupalveluita osaksi jo olemassa olevia tai käynnistyviä kohtaamispaikkoja, (esim. lähitori, ohjaamo, yhteisöneuvonta, Vintti) ja lisätään palvelutietoisuutta.	Toteutuu/ ei toteudu	Järjestöillat ovat toteutuneet suunnitellusti. Avustustiimi on yhtenäistänyt ja päivittänyt avustuskäytäntöjä. Selkokielisen materiaalin toteuttaminen ja viestintä on osin kesken. Toimintayksiköt ovat esitelleet toimintojaan kohtaamispaikoissa. Palveluita on esitelty ja toteutettu Ohjaamossa ja lähitoreilla	Toteutuu osittain
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten palveluihin kiinnittäminen.	Kohderyhmän tavoittaminen. Tuetaan koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten aikuisten vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia.	Toteutuu/ ei toteudu	Työpaja Rotvallin toiminta vakiintui. Kaupungin perintörahoja käytettiin työpajan asiakkaiden liikuntakokeiluihin. Opiston opetusta on toteutettu Ohjaamossa.	Toteutunut
Elinvoimaa työstä ja yrittäjyydestä	Kuntalaisten aktivoiminen, koulutuksiin tavoittaminen	Työllistymistä tukevien ja kansalaistaitoja kehittävien koulutusten järjestäminen.	Koulutusten ja koulutuksiin osallistujien määrä.	Sastamalan Opiston toteuma: 10 kurssia 17 opintopistettä 70 osallistujaa	Toteutunut

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Asiakaskäynnit	1 035 263	1 025 000	750 000	901 400
Järjestöavustusten määrä, euroa/asukas	9,18	10,38	8	8,79 e
Opistojen opetustuntien määrä: Musiikkiopisto, Taidekoulu 1.8.2025 alkaen Sastamalan Opisto	28 717	27 165	27 500	25 196
Elämänlaatupalvelut; käyttötalouden nettomenot/asukas	313	312	315	307 e
Kirjasto- ja tietopalvelut; kokonaislainausmäärä	434 347	431 283	430 000	445 632

Tuloarviot ja määrärahat

Elämänlaatu Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2024	TA2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2025
Toimintatuotot (+)	1 139	680	88	768	1 028	261	134,0 %
Valmistus omaan käyttöön (+)		0	0	0	-0	-0	0,0 %
Toimintakulut (-)	-8 458	-7 946	- 103	-8 049	-8 204	- 156	101,9 %
Toimintakate, netto* (+/-)	-7 319	-7 266	-15	-7 281	-7 176	105	98,6 %
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 234	- 193	0	- 193	- 204	-11	105,9 %
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-7 553	-7 459	-15	-7 474	-7 380	94	98,7 %

Lisätiedot
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaan

Talousarviovuosi toteutui pääosin hyväksytyn talousarvion mukaisesti. Toteutumatietoja käytetään käynnissä olevan palveluverkkoselvitys 2035 valmistelun pohjana.